

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 24.03.2003
Sayı : 58

966/4032 2/92-966/4032

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1475 Sayılı İş Kanunu'nun 17 nci Maddesinin ve 5939 Sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun'un 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Birgen Keleş

Birgen KELEŞ
İstanbul Milletvekili

GENEL GEREKÇE

1475 Sayılı Kanun'un 17. maddesi, doğum ve gebelik gibi hallerde işverene kadın işçinin hizmet akdini feshetme yetkisini vermiştir. 5953 Sayılı Kanun'un 16. maddesi ise, kadın işçilere hamilelik izni sırasında son aldığı ücretin yarısının ödenmesi hükmünü getirmiştir. Halbuki "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi" nin 11. maddesinin 2/a bendinde hamilelik ve doğum izni nedeniyle kadın işçinin işinden çıkarılamayacağı bildirildiği gibi, aynı sözleşmenin 11. maddesinin 2/b bendinde de, kıdem ve sosyal hakların kaybedilmesi söz konusu olmaksızın kadın işçiye doğum izni ve benzeri sosyal içerikli tazminatlar verileceği hükmü getirilmiştir.

Görüldüğü gibi 1475 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hizmet akdiyle çalışan kadınların işe geri dönme konusundaki güvencesini, 5953 sayılı Kanunun 16. maddesi ise, kadın gazetecilerin hamilelik sırasında tam ücret alma imkanını, "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesine" aykırı bir biçimde ortadan kaldırıldığı gibi, iş yaşamında çalışma koşullarının, cinslerarası eşitliğe aykırı şekilde zedelenmesine de yol açmaktadır.

Bu eşitsizlikleri ortadan kaldırmak ve hamilelik sırasında kadınlara iş güvencesi sağlamak amacıyla söz konusu kanunlarda değişiklik yapılması gereği doğmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. Bu maddeyle, 1475 sayılı Kanunun 17. maddesi değiştirilmek suretiyle, işverene doğum ve gebelik gibi hallerde kadın işçinin hizmet akdini bildirimsiz feshetme yetkisi tanıyan hüküm kaldırılmıştır. Söz konusu hüküm, hizmet akdiyle çalışan kadınlar açısından işe geri dönme güvencesini tümüyle ortadan kaldırdığı gibi, çalışan kadınlar arasında da eşişsizliğe neden olmaktadır. Çünkü aynı durumda olan, fakat 657 sayılı Kanuna göre alışan Devlet Memuru kadınların iş güvencesi tamdır. Diğer taraftan madde, “Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın nlenmesi Sözleşmesi”nin 11’nci maddesinin 2/a bendinde yer alan ilkeye aykırı bir düzenleme de getirmektedir. Yapılan değişiklikle iş güvencesi ve memurlarla eşiş koşullar sağlanması gerçekleştirilecektir.

Madde 2. Bu maddeyle, 5953 sayılı Kanunun 16. maddesi değiştirilmek suretiyle, kadın gazeteciler bakımından hamilelik izninde; yarım olarak ödenecek ücretin, tam olarak ödenmesi sağlanmaktadır. Yapılan bu düzenleme ile madde metni “Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın nlenmesi Sözleşmesi” nin 11. maddesinin 2/b bendinde yer alan hükme uygun hale getirilmiştir.

**İŞ KANUNUN 17 NCİ MADDESİ İLE BASIN MESLEĞİNDE ÇALIŞANLARLA
ÇALIŞTIRANLAR ARASINDAKİ MÜNASEBETLERİN TANZİMİ HAKKINDA
KANUNUN 16. MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

Madde 1. 25.8.1971 sayılı İş Kanununun 17. maddesinin (1) numaralı bendinin (b) fıkrasının ikinci (a) paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(a) fıkrasında sayılan sebepler dışında işçinin kendi kusuruna yükletilmeyen hastalık, kaza gibi hallerde işveren için hizmet akdini bildirimsiz fesih hakkı: Hastalığın işçinin işyerinde çalışma süresine göre 13. maddedeki bildirim sürelerini altı hafta aşmasından sonra doğar. Ancak işçinin işine gidemediği süreler için ücret işlemez. Kadın işçiler bakımından doğum ve gebelik hallerinde işverenin bildirimsiz fesih hakkı yoktur.”

Madde 2. 13.6.1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlar arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 16. maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kadın gazeteci hamileliği halinde, hamileliğin 7. ayından itibaren doğumun ikinci ayının sonuna kadar izinli sayılır. Bu müddet zarfında müessese gazeteciye son aldığı ücretin tamamını öder. Doğum vuku bulmaz veya çocuk ölü olarak dünyaya gelirse, bu halin vukuundan itibaren bir ay müddetle bu ücret ödenir. Gazetecinin sigortadan alacağı yardım bu ödemeye tesir etmez.

Madde 3. Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4. Bu Kanunun Bakanlar Kurulu yürütür.

